

TÉMA MĚSÍCE**SITUACE NA TRHU
S MAZIVY**

Proč zdražují motorové oleje a proč chybí hlavně oW-20 a oW-30? Na tyto otázky vám v následujícím článku odpoví Josef Třetina, jednatel společnosti Top Oil Services, s. r. o. Ta je výhradním dovozcem produktů společnosti Kuwait Petroleum/Q8Oils.

Evropský trh s mazivy se od začátku roku 2026 dostal pod výrazný tlak. Ceny základových olejů rostou, dodací lhůty se prodlužují a u některých moderních motorových olejů je dostupnost omezená. Nejviditelnější je situace u nízkoviskózních syntetických motorových olejů oW-20 a oW-30, které jsou technologicky i surovinově náročnější než starší viskozitní třídy.

Co za tím stojí?

Hlavní příčinou zdražení je narušení dodavatelských toků v oblasti Hormuzského průlivu. Tato námořní trasa je klíčová nejen pro ropu a plyn, ale nepřímo také pro petrochemii a výrobu základových olejů. Evropa je u kvalitních základových olejů, zejména Group III, významně závislá na dovozech z Blízkého

kého východu a Asie. Jakmile se zvýšilo riziko v této oblasti, okamžitě vzrostly náklady na dopravu, pojištění a dostupnost námořních kapacit. Současně se na trhu objevilo stahování cenových nabídek, zkracování jejich platnosti a alokace dostupných objemů.

Druhým zásadním faktorem je omezení části výrobních kapacit pro základové oleje Group III. Právě tato skupina je pro moderní syntetické motorové oleje klíčová, protože nabízí vysoký viskozitní index, dobrou oxidační stabilitu, nízkou odparnost a vhodné vlastnosti pro nízkoviskózní formulace. Výroba Group III je technologicky náročná

a soustředěná do omezeného počtu rafinerií a speciálních jednotek. Pokud dojde k výpadku nebo omezení těchto kapacit, nelze objemy rychle nahradit jiným základovým olejem bez vlivu na formulaci, výkonové parametry a schválení OEM. Jen pro představu:

Hormuzský průliv drží v šachu téměř čtvrtinu globální ropy a téměř třetinu celosvětových dodávek Group III.

Jak to vnímá Kuwait Petroleum/Q8Oils

Význam kvalitních základových olejů potvrzuje i výrobce maziv Kuwait Petroleum/Q8Oils, jehož produktové portfolio je postaveno na vlastních evropských vývojových laboratořích, moderních blendingových závodech, používání vysoce kvalitních základových olejů a technologických inovacích. Cílem je plnit požadavky hlav-

ních výrobců vozidel a oleje viskozitní třídy oW-20 a oW-30 vyžadují kvalitní nízkoviskózní základové oleje s vysokým viskozitním indexem, přesně nastavenou aditivací a stabilní parametry v celém rozsahu provozních teplot. Oleje oW-20 se používají pro moderní zážehové, hybridní a vznětové motory s požadavky na nízké tření, ochranu proti LSPI, kompatibilitu s emisními systémy a plnění nejnovějších specifikací API/ILSAC nebo OEM.

U oW-30 je tlak podobný hlavně u evropských aplikací s dlouhými výměnnými intervaly, filtry pevných částic

a požadavky low SAPS nebo mid SAPS. Z hlediska servisní praxe je důležité vnímat, že moderní motorový olej už není univerzální komodita, ale přesně navržená technická kapalina. Jeho vlastnosti jsou výsledkem kombinace základového oleje, aditivního balíku, viskozitní třídy a konkrétních schválení výrobců vozidel.

Proč chybí právě oW-20 a oW-30?

- Vyžadují vysoký podíl kvalitních základových olejů Group III, případně dalších syntetických složek.

PLACENÁ INZERCE

Bezpečnost reflexních oděvů testovaná umělou inteligencí

Poskytovatel textilních služeb Mewa vyvinul společně s Fraunhoferovým institutem testovací postup s podporou umělé inteligence. Lze ho využívat k přesnému zjištění ochranného účinku výstražných oděvů po každém praní a údržbě. Podle studie Německé úrazové pojišťovny (DGUV) a Německého svazu pojištění odpovědnosti zaměstnavatelů ve stavebnictví (BG Bau) nabízí tato zkušební metoda větší záruku bezpečnosti než kterákoli jiná.

Spolehlivost patentovaného digitálního testu s využitím umělé inteligence byla v roce 2023 ověřena v rámci výzkumného projektu DGUV a BG Bau. Vědecké laboratorní testy a zkoušky v praxi potvrdily, že postup založený na AI rozpozná spolehlivěji než lidské oko,

když viditelnost reflexních výstražných oděvů přestane odpovídat normě. Díky využití digitálního kontrolního systému v procesu zjišťování kvality může společnost Mewa ještě lépe zaručit včasné vyřazení nebo úpravu oděvů se známky opotřebení, například výměnou reflexních pásků.

Digitálně a za podpory AI

Vylepšený proces posouvá kontrolu kvality reflexního oblečení na novou úroveň bezpečnosti. Digitální postup byl vyvinut a patentován ve spolupráci s německou výzkumnou organizací, Fraunhoferovým institutem. Dosud je jediný svého druhu na trhu a získal ocenění jako jeden z nejlepších v kategorii „optická technologie“ v rámci Německé průmyslové ceny.

- Mají vysoké nároky na viskozitní index.
- Musí splnit přísné limity na odparnost, oxidaci a stříhovou stabilitu.
- Často nesou konkrétní schválení OEM, kde nelze snadno měnit formulaci.
- Používají se v moderních motorech s nízkými emisemi, turbodmychadly, GPF/DPF a dlouhými intervaly.
- Výroba je citlivá na dostupnost konkrétních základových olejů i aditivačních balíků.

Zdražení tedy netvoří pouze cena ropy. Do ceny hotového motorového oleje se promítá dražší základový olej, omezená dostupnost dovozových toků do Evropy, vyšší logistické náklady, dražší pojištění přepravy, nejistota při nákupu dalších surovin a také prioritizace výroby nejdůležitějších schválených produktů. Výrobci i distributoři proto častěji pracují s kratší platností nabídek, omezenou dostupností a přednostním zásobováním smluvních zákazníků.

Kdy se situace stabilizuje?

Ani případné znovuotevření nebo plná stabilizace provozu v oblasti Hormuzského průlivu neznamenají okamžitý návrat trhu do normálu. U základových olejů je reakce pomalejší než u samotné ropy. Je nutné obnovit kontrakty, doplnit zásoby, naplánovat výrobu, zajistit přepravní kapacity a znovu naplnit evropskou distribuční síť. Z pohledu výrobců a distributorů maziv je proto realistické počítat s tím, že napravení dodavatelských vztahů a běžné dostupnosti může trvat přibližně šest až sedm měsíců.

Bohužel u produktů 0W-20 a 0W-30 je výsledná dostupnost na trhu závislá na kvalitních základových olejích Group III, stabilní logistice, přesné formulaci a schválení výrobců vozidel. Právě proto se krize základových olejů promítla do těchto viskozit rychleji a výrazněji než do starších nebo méně náročných produktů.

V době přípravy tohoto článku v oblasti Blízkého východu opět docházelo k bojům a napětí se znovu promítalo do námořní dopravy v oblasti Hormuzského průlivu. Podle aktuálních zpráv byly zaznamenány útoky a zvýšené bezpečnostní riziko pro komerční plavidla, což znovu vyvolalo obavy z narušení přepravy ropy, plynu a navazujících petrochemických surovin.

Z tohoto důvodu dnes nelze spolehlivě odhadnout další vývoj cen ani dostupnost potřebných základových olejů a hotových maziv. I když se situace může krátkodobě uklidnit, trh

zůstává velmi citlivý na jakékoliv další omezení dopravy, pojištění, dostupnosti tankerů nebo výrobních kapacit. Pro autoservisy a distributory to znamená nutnost počítat s kolísáním cen, kratší platností nabídek a možným omezením dostupnosti především u moderních syntetických olejů.

Závěr

Pro odbornou servisní veřejnost z toho plyne jasný závěr: v současném období je důležité spolupracovat s dodavatelem, který rozumí nejen obchodní stránce maziv, ale také jejich technickému složení, normám a reálné dostupnosti jednotlivých specifikací. U moderních motorů rozhoduje správná volba oleje o ochraně motoru, emisních systémů, záručních podmínek i dlouhodobé spolehlivosti vozidla. ■

Při zpracování bylo použito materiálů společnosti Kuwait Petroleum.

